

به نام خدا

حق تعیین سرنوشت و انتخابات

ماده ۲۱ اعلامیه جهانی حقوق بشر: هر کس حق دارد که در اداره امور عمومی کشور خود، خواه مستقیماً و خواه با وساطت نمایندگانی که آزادانه انتخاب شده باشند، شرکت جوید و نیز هر کس حق دارد با تساوی شرایط، به مشاغل عمومی کشور خود نایل آید. همچنین اساس و منشاء قدرت حکومت، اراده مردم است. این اراده باید به وسیله انتخاباتی برگزار گردد که از روی صداقت و به طور ادواری صورت پذیرد. انتخابات باید عمومی و با رعایت مساوات باشد و با رای مخفی یا طریقه ای نظیر آن انجام گیرد که آزادی رای را تامین نماید.

ماده ۲۵ میثاق حقوق مدنی و سیاسی: هر انسان عضو اجتماع حق و امکان خواهد داشت بدون در نظر گرفتن هیچ گونه محدودیت غیر معقول:

الف - در اداره امور عمومی بالمباشره یا به واسطه نمایندگانی که آزاد انتخاب شوند شرکت نماید.

ب - در انتخابات ادواری که از روی صحت، بر مبنای آراء عمومی مساوی و مخفی انجام شود و تضمین کننده بیان آزادانه اراده انتخاب کنندگان باشد، رای بدهد و انتخاب شود و با حق مساوی طبق شرایط کلی بتواند بر مشاغل عمومی کشور خود نائل شود.

اصل ۶ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: در جمهوری اسلامی ایران امور کشور باید به اتکاء آراء عمومی اداره شود از راه انتخابات و یا از راه همه پرسی.

حق بر سلامت

ماده ۱۷ اعلامیه اسلامی حقوق بشر: هر انسان حق دارد که در یک محیط پاک از مفاسد و بیماریهای اخلاقی به گونه ای که بتواند در آن خود را از لحاظ معنوی بسازد، زندگی کند. جامعه و دولت موظفند این حق را برای او فراهم کنند. همچنین دولت و جامعه موظف اند که برای هر انسانی تامین بهداشتی و اجتماعی را از طریق ایجاد مراکز عمومی مورد نیاز بر حسب امکانات موجود فراهم نمایند.

ماده ۲۵ بند ۱ اعلامیه جهانی حقوق بشر: هر کس حق دارد که سطح زندگی، سلامتی و رفاه خود و خانواده اش را از حیث خوراک و مسکن و مراقبت های طبی و خدمات لازم اجتماعی تامین کند و همچنین حق دارد که در مواقع بیکاری، بیماری، نقص اعضاء، بیوگی، پیری یا در تمام موارد دیگری که به علل خارج از اراده انسان، وسایل امرار معاش از بین رفته باشد، از شرایط آبرومندانه زندگی برخوردار شود. همچنین ماده ۲۴ همین اعلامیه اذعان

می دارد که هر کس حق استراحت و فراغت و تفریح دارد.

ماده ۱۲ میثاق حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی: کشورهای طرف این میثاق حق هر کس را به تمتع از بهترین حال سلامت جسمی و روحی ممکن الحصول به رسمیت می شناسند و تدابیری را برای تامین استیفای کامل این حق اتخاذ خواهند کرد. این تدابیر عبارتند از:

الف - تقلیل میزان مرده متولد شدن کودکان - مرگ و میر کودکان و رشد سالم آن.

ب - بهبود بهداشت محیط و بهداشت صنعتی از جمیع جهات

ج - پیشگیری و معالجه بیماریهای همه گیر - بومی - حرفه ای و سایر بیماریها و همچنین بیکار علیه از بیماریها

د - ایجاد شرایط مناسب برای تامین مراجع پزشکی و کمکهای پزشکی برای عموم در صورت ابتلاء به بیماری.

بند ۱۲ از اصل ۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی: حاکمیت را موظف کرده است تا با پی ریزی اقتصاد صحیح و عادلانه بر طبق ضوابط اسلامی جهت ایجاد رفاه و رفع فقر و برطرف ساختن هر نوع محرومیت در زمینه های تغذیه و مسکن و کار و بهداشت و تعمیم بیمه، تمام امکانات خود را به کار گیرد.

حق های انسانی ما در اسناد بین المللی و ملی کدامند؟ (قسمت پنجم)

از سلسله بروشورهای ترویجی آموزشی کمیسیون
حقوق بشر اسلامی ایران
شماره ۱۴

دفتر مرکزی:

تهران - سیدخندان - ابتدای سهروردی شمالی - کوچه

قرقاول - پلاک ۶

تلفن: ۴-۸۸۵۲۹۷۴۲ (۰۲۱)

فاکس: ۸۸۷۳۸۰۷ (۰۲۱)

پست الکترونیکی: ihrc@ihrc.ir

سایت: www.ihrc.ir

اصل ۲۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:

- ۱- ایجاد زمینه های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی او.
- ۲- حمایت مادران، بالخصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند و ...
- ۳- ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده
- ۴- ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست
- ۵- اعطای قیمومت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی.

در ضمن منشور حقوق و مسئولیتهای زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورخ ۸۳/۶/۳۱ ضمن ۱۴۸ ماده به طور مفصل حقوق و تکالیف زنان را بیان داشته است که برای ملاحظه توصیه می شود.

معرفی سایر حق ها در شماره های بعدی...

حقوق زنان

ماده ۳ میثاق حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی:

کشورهای طرف این میثاق متعهد می شوند که تساوی حقوق مردان و زنان را در استفاده از کلیه حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی مقرر در این میثاق تامین نمایند.

ماده ۲ کنوانسیون رفع کلیه تبعیضات علیه زنان: دول

عضو تبعیضات علیه زنان را به هر شکلی محکوم کرده و موافقت می نمایند بدون درنگ و به نحو مقتضی، سیاست رفع تبعیضات علیه زنان در پیش گرفته شود و بدین منظور در مورد مسائل زیر تعهد می نمایند:

الف) گنجانیدن اصل مساوات زن و مرد در قانون اساسی یا سایر قوانین مربوطه هر کشور و ..

ب) اتخاذ تدابیر قانونی و غیره از آن جمله اعمال قوه قهریه در صورت اقتضاء به منظور جلوگیری از تبعیض علیه زنان.

ج) حمایت قانونی از حقوق زنان براساس شرایط مساوی با مردان و حصول اطمینان از حمایت موثر از زنان علیه تبعیضات از طریق مراجع دولتی و ملی ذیصلاح و ...

د) خودداری از انجام هر گونه عملی علیه زنان و یا به کار بردن تبعیضات علیه آنان و ...